

DKOTC-WPP.055.12.2024.MM
Warszawa, 26 marca 2024 r.

Pani
Małgorzata Kidawa - Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na oświadczenie senatorskie nr BPS/043-07-104-MEN/24

Szanowna Pani Marszałek,

składam na Pani ręce odpowiedź na oświadczenie złożone przez Pana Senatora Włodzimierza Bernackiego oraz grupę Senatorów, podczas 7. posiedzenia Senatu RP w dniu 6 marca 2024 r., w sprawie *działań zmierzających do redukcji podstawy programowej w szkołach.*

Szanowni Państwo Senatorowie,

uprzejmie informuję, że Ministerstwo Edukacji Narodowej pracuje obecnie nad zmianami polegającymi na ograniczeniu zakresu wymagań aktualnej podstawy programowej kształcenia ogólnego¹, które powinny dać nauczycielom i uczniom już od nowego roku szkolnego więcej czasu na spokojniejszą i bardziej dogłębną realizację programów nauczania (tj. zagadnień, które w podstawie programowej pozostaną).

Należy dodać, że konieczność „odchudzenia” podstaw programowych została zauważona również przez Ministra Przemysław Czarnka, który w listopadzie ubiegłego roku powołał siedem zespołów przedmiotowych (w zakresie: j. polskiego, matematyki, historii, biologii geografii, chemii i fizyki) do realizacji tego zadania i zlecił odpowiednie prace. Część ekspertów powołanych w tamtym czasie bierze udział w obecnych pracach.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie *podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej* (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 z późn.zm.)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie *podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia* (Dz.U. z 2018 r. poz. 467 z późn.zm.)

Proponowane ograniczenie treści nauczania – wymagań szczegółowych ma również związek z faktem, że w latach 2021–2024, z uwagi na pandemię COVID-19, egzamin ósmoklasisty i egzamin maturalny były przeprowadzane w oparciu o ograniczony zakres wymagań podstawy programowej ustalony w rozporządzeniach ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w sprawie wymagań egzaminacyjnych². To oznacza, że od 2025 roku treści zawarte w podstawie programowej będą ponownie stanowić jedyną podstawę przeprowadzenia egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego.

Prace nad zmianami są prowadzone z uwzględnieniem poniższych założeń:

- pozostawienie aktualnego wymiaru godzin nauczania poszczególnych przedmiotów,
- pozostawienie aktualnie dopuszczonych do użytku szkolnego podręczników,
- zmiany mogą polegać przede wszystkim na ograniczeniu treści nauczania – wymagań szczegółowych; ew. zmiany w celach kształcenia – wymaganiach ogólnych mogły być proponowane, jeżeli były konieczne w związku ze zmianami w treściach nauczania – wymaganiach szczegółowych,
- zmiany mogą obejmować potrzebne przesunięcia treści nauczania między podstawowym a rozszerzonym zakresem kształcenia w LO/T (zmiany w odwrotnym kierunku nie są możliwe) oraz konieczne zmiany redakcyjne i porządkujące,
- zmiany nie mogą obejmować przesunięć treści nauczania między klasami czy etapami edukacyjnymi,
- zmiany powinny uwzględniać ujęcie, w szczególności w części *Warunki i sposób realizacji*, kwestii korzystania w procesie nauczania – uczenia się z cyfrowych narzędzi oraz zasobów edukacyjnych dostępnych w internecie.

Natomiast nowelizacja rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych³, przewiduje zmiany w zakresie prac domowych zadawanych uczniom szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży oraz rezygnacji z wliczania do średniej ocen rocznych lub końcowych ocen klasyfikacyjnych z religii i etyki.

Proponowane zmiany wynikają z potrzeby uregulowania kwestii prac domowych zadawanych uczniom szkół podstawowych dla dzieci i młodzieży. Zmiany dotyczące – co należy podkreślić – wybranych rodzajów prac domowych (prace pisemne i praktyczno-techniczne), w odniesieniu do szkoły podstawowej, mają związek z obserwowaną od wielu lat praktyką zadawania uczniom nadmiernej ilości zadań do wykonania w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych. Sygnały i argumenty krytykujące tę praktykę, szczególnie w odniesieniu do edukacji młodszych dzieci, pojawiały się nie tylko w dyskusji publicznej, ale mają także wyraźne odzwierciedlenie i potwierdzenie w korespondencji rodziców i uczniów kierowanej do Ministerstwa Edukacji Narodowej.

² W roku 2021 i 2022 wymagania egzaminacyjne były określone w załącznikach do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. poz. 493, z późn. zm.). W roku 2023 i 2024 wymagania egzaminacyjne były określone: dla egzaminu ósmoklasisty – w rozporządzeniu Ministra Edukacji i Nauki z dnia 15 lipca 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu ósmoklasisty przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz.U. poz. 1591), natomiast dla egzaminu maturalnego w Formule 2023 – w rozporządzeniu Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 czerwca 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz.U. poz. 1246).

³ Dz. U. z 2023 r. poz. 2572

Odnosząc się do sprawy dotyczącej nauczania religii, uprzejmie wyjaśniam, że publiczne przedszkola i szkoły podstawowe organizują naukę religii na życzenie rodziców, publiczne szkoły ponadpodstawowe na życzenie bądź rodziców, bądź samych uczniów; po osiągnięciu pełnoletności o pobieraniu nauki religii decydują uczniowie. Mając na uwadze brzmienie tego przepisu zajęcia religii (etyki) są dobrowolne, zatem rodzic lub pełnoletni uczeń może zdecydować w każdej chwili o rozpoczęciu uczęszczania przez ucznia na lekcje religii (etyki) lub zrezygnować z uczestnictwa w tych zajęciach. W związku z tym, że zajęcia religii i etyki nie są zajęciami, na które uczeń jest obowiązany uczęszczać, nieuzasadnione jest, aby roczna lub końcowa ocena klasyfikacyjna z tych zajęć miała wpływ na średnią uzyskanych ocen. Natomiast należy pamiętać, że niezmienione zostają przepisy zgodnie z którymi uczeń nadal jest oceniany na lekcjach religii i etyki. W związku z tym nie ma sytuacji, w której uczeń nie byłby doceniany i motywowany przez otrzymywanie ocen bieżących, śródrocznych i końcowych ocen klasyfikacyjnych z powyższych zajęć. Jednocześnie informuję, że obecnie w Ministerstwie Edukacji Narodowej nie są prowadzone prace legislacyjne w zakresie zmiany wymiaru godzin religii. Ewentualna planowana zmiana przepisów w ww. zakresie zostanie poprzedzona szerokimi konsultacjami społecznymi, także z kościołami i innymi związkami wyznaniowymi, a przygotowany projekt będzie zamieszczony na stronie BIP MEN oraz RCL-u, aby każda zainteresowana osoba i instytucja mogła się z nim zapoznać i zgłosić swoje uwagi.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
Ministra Edukacji

Katarzyna Lubnauer
Sekretarz Stanu
/ – podpisano cyfrowo/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

Raport z weryfikacji podpisu

INFORMACJE O DOKUMENCIE:	
Nazwa pliku	Odpowiedź MEN na oświadczenie BPS_043-07-104-PRM_24.docx.xades
Liczba podpisów	1
Data weryfikacji podpisów	2024-03-26 11:29:58

SZCZEGÓŁY WERYFIKACJI:

Podpis: 1 - Pozytywny	
Rodzaj certyfikatu	Kwalifikowany
Format podpisu	XAdES-BES
Data złożenia podpisu	2024-03-26 10:41:38
Podpis zawiera znacznik czasu	Brak
Certyfikat podpisującego / składającego pieczęć	Nazwa powszechna: Katarzyna Anna Lubnauer Kraj: PL
Numer seryjny certyfikatu	217926460104283483
Wystawca certyfikatu	Nazwa powszechna: CenCert QTSP CA Nazwa organizacji: Enigma Systemy Ochrony Informacji Sp. z o.o. Kraj: PL Identyfikator organizacji: VATPL-5261029614
Lista CRL wykorzystana do weryfikacji certyfikatu	-
Odpowiedź OCSP wykorzystana do weryfikacji certyfikatu	Status: GOOD CN=CenCert QTSP OCSP SHA-2 organizationIdentifier=VATPL-5261029614 O=Enigma Systemy Ochrony Informacji Sp. z o.o. C=PL - 26 Mar 2024 10:29:51 GMT
Podpis zweryfikowano na dzień	2024-03-26 11:29:51 (Bieżący czas systemowy)
Status weryfikacji	Pozytywny
	Podpis został poprawnie zweryfikowany certyfikatem kwalifikowanym
Uwagi	Weryfikowany podpis został uznany za kwalifikowany. Zgodnie z Art. 25. Punkt 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z 23 lipca 2014 r. kwalifikowany podpis elektroniczny ma skutek prawny równoważny podpisowi własnoręcznemu.